

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสร้างแบบฝึกทักษะการบวกลบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อใช้ฝึกทักษะหลังจากเรียนเนื้อหาแล้ว ซึ่งสรุปเป็นลำดับได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการบวกลบสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะการบวกลบสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้
  - 2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนเรื่องการบวก ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการบวกลบ
  - 2.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้แบบฝึกทักษะการบวกลบ

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. สร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะการบวกลบ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ และแบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้
2. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) วิชาคณิตศาสตร์เรื่องการบวกลบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านทุ่งงาย (วรรณกาลราษฎร์อุทิศ) อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 30 ข้อ 30 คะแนน
3. ดำเนินการสอนกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้แบบฝึกทักษะการบวกลบ ทดลองสัปดาห์ละ 6 ชั่วโมง รวม 18 ชั่วโมง
4. ทดสอบหลังเรียน (Post-Test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ วิชาคณิตศาสตร์เรื่องการบวกลบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านทุ่งงาย (วรรณกาลราษฎร์อุทิศ) อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 30 ข้อ 30 คะแนน
5. วัดความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ
6. นำผลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมุติฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. การพัฒนาแบบฝึกทักษะการบวกลบทั้ง 18 แบบฝึก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 88.04 / 82.38 สรุปได้ว่านักเรียนสามารถทำแบบฝึกทักษะการบวกลบระหว่างเรียนได้ถูกต้อง โดยเฉลี่ยร้อยละ 88.04 และนักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้โดยเฉลี่ยร้อยละ 82.38 แสดงว่าแบบฝึกทักษะการบวกลบที่ผู้วิจัยพัฒนา มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด คือ 80 / 80
2. ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการบวกลบสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการบวกลบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาค้นคว้า ทำให้ได้แบบฝึกทักษะการบวกลบที่ผู้วิจัยค้นคว้าสร้าง และพัฒนา มีประสิทธิภาพ 88.04/82.38 หมายความว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกทักษะคิดเป็นร้อยละ 88.04 และคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น คิดเป็นร้อยละ 82.38 แสดงว่าแบบฝึกทักษะการบวกลบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะสอนนักเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการบวกลบที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้น

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนได้ถูกต้องมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 13.86 ทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ถูกต้องมีคะแนนเฉลี่ย 24.71 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการบวกลบ มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมุติฐานที่วางไว้ ทั้งนี้เพราะสอนนักเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการบวกลบที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้น แบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความยากง่ายเหมาะสมกับวัย ความพร้อมของผู้เรียน และรูปแบบน่าสนใจ ระยะเวลาการฝึกทักษะเหมาะสม และที่สำคัญที่สุดคือผู้วิจัยฝึกทักษะเมื่อผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่เรียน ทำให้เกิดทักษะ มีความแม่นยำในบทเรียน ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชัย แสนโสภานันท์ (2537:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์โดยใช้แบบฝึกทักษะเรื่องโจทย์ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองแสง จังหวัดยโสธร จำนวน 30 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2537 พบว่าแบบฝึกมีประสิทธิภาพ 83.58 / 81.56 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และนริศา มีมงคล (2546 : บทคัดย่อ) ได้สร้างแบบฝึกทักษะด้านการเขียน เพื่อใช้ในการสอนซ่อมเสริมวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะด้านการเขียนและเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนวัดบ่อทรัพย์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา จำนวน 50 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง ใช้เวลาในการสอนวันละ 3 คาบ สัปดาห์ละ 5 วัน เป็นเวลา 6 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน แผนการสอนแบบฝึกทักษะด้านการเขียนเพื่อใช้สอนซ่อมเสริม จำนวน 4 ชุด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้ค่าทดสอบแบบที (t - test) สำหรับทดสอบสมมุติฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะด้านการเขียนมีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.48/86.00 นักเรียนที่เรียนซ่อมเสริมโดยใช้แบบฝึกทักษะ มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่าแบบฝึกทักษะด้านการเขียนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสามารถนำไปสอนนักเรียนได้ และสอดคล้องกับนุชลดาส่องแสง (2540 : บทคัดย่อ) สร้างชุดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ตามลำดับขั้นของวิธีสอนแบบบรรณิ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 การศึกษา 2538 โรงเรียนวัดคลองนาวา กรุงเทพฯ จำนวน 48 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย กลุ่มทดลองสอน โดยผู้วิจัยใช้ชุดการเรียนการสอนตามลำดับขั้นของวิธีสอนแบบบรรณิ ส่วนกลุ่มควบคุม ครอบงำชั้นสอนตามปกติ ทั้งสองกลุ่มใช้เวลาสอนคณิตศาสตร์รวมทั้งสิ้น 42 คาบ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ชุดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ตามลำดับขั้นตอนของวิธีสอนแบบบรรณิ ซึ่งมีแบบฝึกหัดและแบบทดสอบย่อยท้ายชุด และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เรื่องการบวก การทดลองครั้งนี้ใช้แผนการวิจัย Random Control Group Pretest – Posttest Design สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ Analysis of Covariance ผลปรากฏว่า ชุดการสอนนี้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการบวก ภายหลังจากที่ได้รับการสอนด้วยชุดการเรียนการสอนสูงกว่าก่อนได้รับการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ความพึงพอใจต่อการใช้แบบฝึกทักษะการบวก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านทุ่งนาย (วรรณการราษฎร์อุทิศ) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมจากแบบวัดความพึงพอใจต่อการใช้แบบฝึกทักษะการบวก นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.62) ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากแบบฝึกทักษะที่ใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน มีความน่าสนใจ มีภาพประกอบสวยงาม จำนวนข้อ ความยากง่าย เวลา วย และความสามารถของนักเรียน เรื่องที่สอน

เหมาะสม ประการสำคัญคือผู้วิจัยใช้แบบฝึกทักษะการบวกลบฝึกทักษะหลังจากที่นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในบทเรียน นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และกระตุ้นให้ยากทำแบบฝึกทักษะการบวกลบ ส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจและมีเจตคติที่ดีในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการบวกลบ และการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การสร้างแบบฝึกทักษะ ต้องใช้สำนวนภาษาง่าย เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน คิดได้เร็ว สนุก เหมาะสมกับวัย และความสามารถผู้เรียน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้เรียน และกระตุ้นให้อยากทำแบบฝึกทักษะในเรื่องอื่นๆ ต่อไป

1.2 แบบฝึกทักษะที่ดีต้องคำนึงถึงคำอธิบายอย่างชัดเจน มีภาพประกอบสวยงาม ถ้าให้นักเรียนระบายสีภาพในแบบฝึกได้ ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนอย่างชัดเจน เมื่อผู้เรียนทำแบบฝึกทักษะเสร็จควรเฉลยคำตอบทันที ให้คำชมเชยผู้ที่ทำได้ถูกต้อง และให้กำลังใจผู้เรียนที่บกพร่อง เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และมีกำลังใจในการทำแบบฝึกทักษะเรื่องอื่นๆ ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาพัฒนาแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ในหน่วยการเรียนรู้อื่น ๆ หรือกลุ่มสาระอื่น ๆ เพราะการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระจำเป็นต้องให้นักเรียนมีทักษะในเรื่องที่สอนตามลักษณะและธรรมชาติวิชานั้น ๆ

2.2 ควรศึกษากับกลุ่มตัวอย่างหรือนักเรียนที่มีระดับชั้นอื่นๆ

2.3 ควรมีการพัฒนาเครื่องมือประเภทอื่น ๆ ที่ใช้ในการพัฒนาทักษะการบวกลบ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจ กระตุ้นให้อยากเรียน เรียนอย่างมีความสุข ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ. การจัดการเรียนรู้อุ้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้น
 ประถมศึกษาปีที่ 1-6 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.
 กรุงเทพมหานคร : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2546.
- _____. แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร : คุรุสภาลาดพร้าว, 2545.
- _____. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร : คุรุสภาลาดพร้าว
 , 2545.
- _____. 2534. รายงานการวิจัยการศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.
 กรุงเทพมหานคร.
- เกศินี มีคุณ. 2547. การสร้างแบบฝึกการแก้โจทย์ปัญหาทศนิยม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
 ปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
 คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือแนวทางการใช้หลักสูตรประถมศึกษา
 ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533). กรุงเทพมหานคร : การศาสนา,
 2544.
- _____. หลากหลายวิธีสอนของครูต้นแบบ 2541 วิชาคณิตศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : บริษัท
 พิมพ์ดี, 2542.
- คำรณ ล้อมในเมือง. การสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะวิธีการดำเนินการและการสร้างเครื่อง
 สำหรับการวิจัย. กภาพสินธุ์ : ประสานมิตรการพิมพ์, ม.ป.ป.
- จารึก วิเชียรเกื้อ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการสอนโดยใช้แบบฝึกหัดในแบบเรียนและแบบฝึกหัดที่สร้างขึ้น.
 วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ,
 2527.
- ชัยยงค์ พรมวงศ์. การทดสอบประสิทธิภาพการสอน. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิ
 ราช, 2523.
- _____. 2528. ชุดการสอนระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรม
 มาธิราช.

- ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช. คู่มือการเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระดับประถมศึกษา.
กรุงเทพฯ : แม็ค, 2545.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : เจริญผล, 2525.
- ดวงเดือน อ่อนน่วม. การสร้างเสริมสมรรถภาพการสอนคณิตศาสตร์ของครูประถมศึกษา.
กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- ทศนา แจมมณี. ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.
กรุงเทพมหานคร : บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์, 2547.
- นริศา มีมงคล. 2546. การสร้างแบบฝึกทักษะด้านการเขียนเพื่อใช้ในการสอนซ่อมเสริม วิชา
ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- นิภา ชวนะพานิช. 2528. การสร้างแบบฝึกภาษาไทย เรื่องสระเสียงยาว สำหรับชั้นประถม
ตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. การพัฒนาการสอน. กรุงเทพมหานคร : ชมรมเด็ก, 2541.
- บุญทัน อยู่ชมบุญ. 2529. พฤติกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษา.
กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- บุญเรียง ขจรศิลป์ . สถิติวิจัย. กรุงเทพมหานคร : พี.เอ็น.การพิมพ์, 2545.
- ประทุมพร สุวรรณตรา. 2527. การเขียนแบบสร้างสรรค์ (พิมพ์ครั้งที่สอง). ภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พัลลภ ติลาวัฒนานนท์กุล. 2546. ความพึงพอใจของนักศึกษาประกาศนียบัตรอาชีพ ต่อการ
จัดการเรียนการสอนของศูนย์บริหารการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอสหพันธ์ จังหวัด
กาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญา
- พิชาญ พรหมสมบัติ. 2548. การศึกษาผลของการใช้แบบฝึกคณิตศาสตร์ เรื่องการแก้โจทย์ปัญหา
สมการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพชย แสนโสภานัน. 2537. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์โดยใช้แบบฝึก
เรื่องโจทย์ปัญหาร้อยละ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พิศมัย ศรีอำไพ. วิธีการสอนปัญหาแบบเป็นขั้นตอน. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒมหาสารคาม, 2534.

- ยุพิน พิพิธกุล. การเรียนการสอนคณิตศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์, 2524.
- รัชนี ศรีไพรวรรณ. 2517. แบบฝึกวิชาภาษาไทย สำหรับเด็กแรกเรียน คู่มือแนวความคิดทรงตะ
 บางประการเกี่ยวกับกลยุทธ์การสอนเด็กเริ่มเรียนที่พูดสองภาษา. นครราชสีมา :
 สำนักงานศึกษาธิการเขต 11.
- ราชบัณฑิตยสถาน . พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, 2525.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์
 ส่งเสริมวิชาการ.
- วันเพ็ญ เปรมกิตติ. หลักการสอน. กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์วิทยาลัยครูจันเกษม,
 2534.
- วัลนิภา ฉลากบาง. 2548. การพัฒนาความสามารถในการรู้จักคิดแบบโยนิโสมนสิการและการ
 บริโภคด้วยปัญญาของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสกลนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา
 วาสนา สุวัฒน์. 2530. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ของ
 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนตามคู่มือครูโดยการทำแบบฝึกหัดปรนัยชนิด
 เลือกตอบ แบบฝึกหัดอัตโนมัติกับการทำแบบฝึกหัดในหนังสือเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญา
 การศึกษามหาบัณฑิต (การวัดผลการศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิชัย มะลิซ้อน. 2538. ความพึงพอใจของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
 กรณีศึกษา ในอำเภอเมืองอุดรดิตต์. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- วิชาการ, กรม. 2534. คู่มืออาชีพ. กรุงเทพมหานคร : ครูสภาลาดพร้าว.
 _____ . สอนให้คิด. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศาสนา.
- วิภาดา ปัญญาประชุม. แบบฝึกเสริมทักษะที่มีประสิทธิภาพ วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องโจทย์ปัญหา
 การคูณ การหาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : ภาควิชา
 หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2540.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. เอกสารการสอนสัมพันธ์หลักสูตรและการสอนภาษาไทย. มหาสารคาม :
 ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มปป.
- วิไลวรรณ พุกทอง. การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องโจทย์ปัญหาการคูณ การ
 หาร จำนวนที่มีตัวตั้งสองหลัก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ
 กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.

- วีระ แพงวงศ์. 2547. การพัฒนาแผนการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวกลบจำนวนซึ่งมี
ผลลัพธ์และตัวตั้งไม่เกิน 1,000 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สงขลา. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2. 2548. รายงานผลการประเมินคุณภาพ
นักเรียน. สงขลา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2. (อัคราณา)
- สงบ ลักษณะ. จากหลักสูตรผู้แผนการสอน. กรุงเทพมหานคร : ครูสภา, 2534.
- สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ. แบบฝึกหัดซีรี่ส์ 3 คณิตศาสตร์ เล่ม 2,3. กรุงเทพมหานคร :
ม.ป.ป.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, กระทรวงศึกษาธิการ. หนังสือเรียนสาระ
การเรียนรู้พื้นฐานคณิตศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : ครูสภาลาดพร้าว, 2547.
- _____ . คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : องค์การ
รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2544.
- สมาคมคณิตศาสตร์แห่งประเทศไทย. 2537. การพัฒนาทักษะการคิดคำนวณของนักเรียนระดับ
ประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สมาคมฯ. โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สามารถ คงสะอาด. หลักการสอน. สงขลา : วิทยาลัยครูสงขลา, 2535.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. การพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของ
ท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : ครูสภาลาดพร้าว, 2536.
- _____ . แนวทางการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : ครูสภาลาดพร้าว,
2541.
- _____ . เอกสารเสริมความรู้กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : คอมพิวเตอร์, 2540.
- สิริพร ทิพย์คง. หลักสูตรและการสอนคณิตศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : พัฒนาคุณภาพวิชาการ,
2545.
- สุกิจ ศรีพรหม. 2541. ชุดการสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ,วารสารวิชาการ 1(9).
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. ชุดการสอนกลุ่มทักษะ2(คณิตศาสตร์). กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2534.
- _____ . เอกสารการสอนชุดวิชาสถิติ วิจัยและประเมินผลการศึกษา หน่วยที่ 11-15.
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.
- สุชา จันทร์เอม. 2527. จิตวิทยาวัยรุ่น, กรุงเทพฯ : คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
(อัคราณา)
- สุทิน บุญชูวงศ์. หลักการสอน. กรุงเทพมหานคร : แสงสุทธิการพิมพ์, 2531.

สุรชัย ขวัญเมือง. **วิธีสอนและการวัดผลคณิตศาสตร์ในชั้นประถมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : เทพ
นิมิตรการพิมพ์, 2522.

สุร กาญจนมยุร. **เทคนิคการสอนคณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษา เล่ม 1**. กรุงเทพมหานคร :
ไทยวัฒนาพานิช, 2541.

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต. 2528. **เทคโนโลยีทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้า.

อัจฉรา ชิวพันธ์ และคนอื่นๆ. 2532. **หลักสูตรภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. กรุงเทพฯ : บรรณ
กิจการพิมพ์.

Rivers, Willga M. **Teaching Foreign Language Skills**. Chicogo : The University of
Chicago Press.

Thompson, Gary William. **The Effect of Systematic Instruction in Mental Computation
Upon Fourth Grade Arithmetic Problem Solving and Computation Ability
(Fourth-Grade)**, Dissertation Abstracts International. 52(05) : 1675 – A ;
November.